

Sygn. akt: C 1372/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2022 r.

Sąd Rejonowy w Grudziądzu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Andrzej Antkiewicz
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Monika Kopczyńska

po rozpoznaniu w dniu 6 maja 2022 r. w Grudziądzu

na rozprawie

sprawy

z powództwa I. D.

przeciwko Ł. D.

o zapłatę

oraz z powództwa wzajemnego Ł. D.

przeciwko I. D.

o zapłatę

I. w ramach powództwa głównego:

1. oddala powództwo,
2. nie obciąża powódki kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego;

II. w ramach powództwa wzajemnego:

1. oddala powództwo,
2. nie obciąża powoda wzajemnego kosztami procesu poniesionymi przez pozwaną wzajemną.

Sygn. akt I C 1372/21

UZASADNIENIE

wyroku

I. D. wniosła o zasądzenie od Ł. D. kwoty 9.660,00 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 15 czerwca 2021 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie zwrotu kosztów procesu. Powódka wskazała, że zleciła pozwanemu wykonanie

usługi polegającej na montażu instalacji nawadniającej w ogrodzie, przygotowanie gruntu oraz prace dodatkowe, które zostały szczegółowo określone w umowie. Wysokość wynagrodzenia pozwanego została ustalona na kwotę 14.500 zł, a na jego poczet powódka uiściła zadatek w wysokości 4.830 zł. Pozwany zrezygnował z wykonania umowy w trakcie zleconych mu prac. Z tego względu powódka złożyła oświadczenie o odstąpieniu od umowy, a w związku z jej niewykonaniem przez pozwanego zażądała zwrotu udzielonego zadatku w podwójnej wysokości. Pozwany oświadczył, że nie uznaje roszczeń powódki.

Nakazem zapłaty z dnia 5 listopada 2021 r. Sąd nakazał pozwanemu, aby zapłacił powódce żadaną kwotę wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie i kosztami procesu (k. 25 akt).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany zaskarżył nakaz w całości i wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu. Pozwany złożył również pozew wzajemny, w którym wniósł o zasądzenie od powódki na jego rzecz kwoty 9.997 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa wzajemnego do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu. Pozwany zarzucił, że realizacja umowy opóźniła się wobec tego, że powódka w trakcie realizacji prac modyfikowała koncepcję ogrodu i zgłaszała nowe oczekiwania, powodując konieczność wykonywania dodatkowych prac nieobjętych umową. Powód wskazał, że umówione wynagrodzenie miało być płatne w trzech równych ratach, stosownie do postępu prac podzielonych na trzy etapy. Powódka zapłaciła jedynie dwie raty za dwa etapy prac i nie dokonała zapłaty trzeciej raty po realizacji drugiego etapu prac. Nie zapłaciła też nic na poczet prac dodatkowych, które były pomiędzy stronami sukcesywnie uzgadniane w formie ustnej i wykonywane przez pozwanego. Nadto powódka nie zapłaciła pozwanemu za zakupione materiały, których koszt obciążał powódkę. Relacje stron uległy pogorszeniu, co ostatecznie skutkowało rezygnacją pozwanego z dalszej realizacji umowy. Pozwany stał na stanowisku, że zrealizował umowę w 85%, zaś od powódki otrzymał tylko część wynagrodzenia nieadekwatną do wykonanych prac. Wykonał też prace dodatkowe i zakupił dla powódki materiały, za co nie otrzymał od powódki żadnej zapłaty.

Na żadaną pozewem wzajemnym kwotę 9.997 zł składały się:

- brakujące wynagrodzenie za prace wykonane zgodnie z umową w kwocie 2.817 zł,
- wynagrodzenie za prace dodatkowe i zwrot kosztów zakupu materiałów – 7.180 zł.

Pozwany zaznaczył, że skoro zrealizował umowę w 85%, to adekwatna do zakresu wykonanych prac kwota wynagrodzenia wynosi 12.325 zł (85% z 14.500 zł), powódka zapłaciła łącznie 9.508 zł, stąd wynika różnica w kwocie 2.817 zł.

Na kwotę 7.180 zł składały się natomiast:

- 800 zł za zakup wywrotki ziemi o pojemności 16m³,
- 360 zł za zakup i rozłożenie siatki na kreta wraz ze szpilkami,
- 1.000 zł za murowanie opaski z kostki brukowej wokół tarasu oraz płyt wraz z zakupem potrzebnej zaprawy,
- 2.000 zł za wyciągnięcie ręczne kilku ton kamienia spod tui celem wyczyszczenia włókniny pod nimi i ułożenie ich na nowo pod tujami,
- 500 zł za powiększenie rogowej rabaty poprzez usypanie,
- 150 zł za transport palisad,
- 150 zł za transport materiału potrzebnego do instalacji nawadniania,
- 120 zł za wnoszenie donic,

- 500 zł za demontaż schodów prowadzących na taras,
- 1.200 zł za oczyszczenie tui ze starego igliwia,
- 250 zł za przesadzenie istniejących roślin,
- 150 zł za transport roślin wykopanych z ogrodu do firmy powódki (k. 28-30 akt).

Sprawa została rozpoznana w postępowaniu uproszczonym (k. 1 akt).

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

W dniu 7 września 2020 r. I. D. zawarła z Ł. D. umowę na wykonanie w ogrodzie powódki instalacji nawadniającej wraz z przygotowaniem gruntu, posianiem trawy oraz niezbędnymi pracami dodatkowymi. W punkcie 4 umowy wskazano, że poza wykonaniem instalacji nawadniającej pozwany przygotuje grunt pod trawnik, posieje trawę, położy opaskę typu ekobord, ułoży suchy murek, wymuruje palisady, przytnie istniejące rośliny i tuje, położy włókninę na nowych rabatach, posadzi rośliny, rozplantuje kamień na rabatach i dokona oprysku starej trawy roundapem. Termin rozpoczęcia prac określono na wrzesień 2020 r. Koszt wykonania prac ustalono na 14.500 zł, przy czym płatność miała nastąpić w 3 równych ratach: I rata do 7 września 2020 r. – 4.830 zł, II rata po zakończeniu I etapu prac – 4.830 zł i ostatnia rata po zakończeniu II etapu – 4.830 zł. Strony ustaliły również, że powódka zapłaci zadek w wysokości 4.830 zł przed rozpoczęciem prac, które zaczną się po wpłacie zadatku. Nadto wskazano, że całkowity koszt zakupu materiału pokrywa zamawiający, tj. I. D.. Zawarcie umowy było poprzedzone wymianą e-maili między stronami oraz uzgodnieniami podczas dwóch spotkań stron z udziałem żony pozwanego, która sporządziła umowę z dnia 7 września 2020 r. W mailu z dnia 13 czerwca 2020 r. pozwany skalkulował następująco koszty prac w ogrodzie:

- powierzchnia trawnika – ok. 450 m²,
- założenie nowego trawnika wraz z posianiem trawy - 5.400 zł,
- wykonanie instalacji nawadniającej – 4.500 zł + materiał 5.000 zł,
- murowanie opaski – 1.610 zł (46 mb x 35),
- zakup ziemi 800 zł/16 m³, siatka na krety ok. 600 zł, nasiona trawy – ok. 300 zł, kostka brukowa, piasek i cement – brak kwot.

Na wiosnę 2020 r. pozwany oczyszczał w ogrodzie powódki tuje ze starego igliwia i za tę usługę otrzymał 1.200 zł.

Przed przystąpieniem do prac pozwany otrzymał od powódki zdjęcie rabaty w rogu ogrodu celem pokazania, jak ma być ona wykonana. Nie otrzymał projektu aranżacji ogrodu. Uzgodniono, że pozwany miał również zrobić rabatę do płytek, które są przedłużeniem tarasu.

W dniu 11 września 2020 r. powódka zapłaciła zadek w kwocie 4.830 zł, po czym pozwany przystąpił do wykonania prac.

Na jesieni 2020 r. i na wiosnę 2021 r. pozwany z pracownikami wykonał część prac objętych umową, tj. zakupił wywrotkę ziemi za 800 zł, spryskał trawę środkiem grzybobójczym, zerwał traktorem starą trawę, przy okazji uszkadzając traktorem róg domu i powodując zabrudzenia błotem, wymurował palisadę, suchy murek z kamieni, przytnął rośliny i tuje, na części ogrodu przeznaczonych na trawnik rozplanował ziemię, oddzielił rabatę od trawnika opaską ekobord, rozłożył na rabatach agrowłókninę, zamontował instalację nawadniającą, która wymagała jeszcze montażu dysz w zraszaczach i połączenia przeciętego przewodu przez pracownika pozwanego.

W dnia 10 grudnia 2020 r. powódka zapłaciła pozwanemu kwotę 4.678 zł. Było to rozliczenie pierwszego etapu prac. W rozliczeniu uwzględniono drugą transzę zapłaty wynagrodzenia w kwocie 4.830 zł, dodając do tego zwrot kosztów zakupu materiału do nawadniania z firmy (...) w kwocie 282,50 zł + 13,50 zł oraz zwrot za zakup cementu – 52 zł. Łączna kwota 5.177 zł została pomniejszona o 500 zł za dysze, które wzięł od powódki pozwany.

W trakcie prac w ogrodzie pojawiły się prace dodatkowe, nieobjęte umową, których część pozwany wraz ze swoimi pracownikami wykonał, np. zakupił na cały ogród siatkę na kreta wraz ze szpilkami i rozłożył ją na części ogrodu – na ok. 300 metrach kwadratowych, pomurował opaskę z kostki brukowej wokół tarasu i płyt, zakupił do tego potrzebną zaprawę, oczyścił tuje ze starego igliwia, ze względu na zabrudzenia błotem i opadnięcie igliwia z tui, wyczyścił kamienie i włókninę pod tujami, powiększył rogową rabatę poprzez usypanie ziemi, zdemontował część schodów prowadzących na taras, transportował ze sklepu materiały, np. palisady, materiał potrzebny do nawadniania oraz transportował rośliny wykopane z ogrodu do firmy powódki, pomógł również przy wnoszeniu za dom jednej donicy. Strony nie ustalały za to wynagrodzenia i pozwany o takowym powódce nie wspominał, albowiem standardowo za takie prace dodatkowe pozwany nie pobiera dodatkowego wynagrodzenia obok umowy, lecz stosuje rabat. Prace dodatkowe wyszły w trakcie prac objętych umową. Na transport materiałów ze sklepów i roślin do firmy powódki pozwany zgodził się z grzeczności, gdyż miał po drodze. Powódka parzyła kawę i robiła ciasto dla pracowników pozwanego.

W wyniku nieporozumień pracowników pozwanego z powódką, wynikających z konieczności dokonywania poprawek prac, zwłaszcza w zakresie ukształtowania rabaty rogowej i ułożenia kamienia oraz odkuwania palisady, w dniu 26 maja 2021 r. pozwany wraz z pracownikami opuścił ogród powódki bez zapowiedzi i tłumaczenia, zabierając swój sprzęt. Wcześniej były już nieporozumienia między stronami, ale po namowach powódki, pozwany wrócił do prac ogrodowych. W połowie maja 2021 r. powódka nawiązała kontakty z innym wykonawcą prac ogrodowych – B. B., który po odejściu pozwanego z ogrodu powódki, dokończył w nim prace, tj. rozplantował resztę ziemi pod trawnik, rozłożył brakującą siatkę na kreta, rozplantował kamień przy rabacie rogowej, posiał trawę, zamontował dysze w zraszaczach i uruchomił instalację nawadniającą. Wcześniej uszkodzony kabel naprawił elektryk na zlecenie powódki. B. B. prace wykonał z 4 pracownikami w 3 dni. Powódka zapłaciła za to 8 tys. zł. Powódka sama z mężem posprzątała ogród po opuszczeniu go przez pozwanego, posadziła rośliny na rabatach i rozplantowała na nich kamienie.

Powódka nie zapłaciła pozwanemu za zakup wywrotki ziemi oraz siatki na kreta wraz ze szpilkami.

Dowody: umowa z 7.09.2020 r. – k. 9-10 akt

zeznania stron – k. 116-120 akt

zeznania świadków: T. R., P. K., M.

L. – k. 72v-75 akt, K. D., B.

B., D. S., W. D. – k. 97-101 akt,

K. W. – k. 115-116 akt

zdjęcia ogrodu po opuszczeniu go przez pozwanego – k. 12-23 akt

potwierdzenia przelewów bankowych – k. 34-35 akt

oświadczenie B. B. – k. 38 akt

zrzuty z telefonu komórkowego powódki – k. 54-63 akt

zdjęcia ogrodu – k. 123-128 akt

e-mail pozwanego – k. 131 akt

faktury – k. 134-136 akt

Pismem z dnia 7 czerwca 2021 r. powódka odstąpiła od umowy zawartej z pozwanym i zażądała zapłaty 10.660 zł, na którą składały się: podwójna kwota zadatku i 1.000 zł tytułem odszkodowania na naprawienie szkody wyrządzonej przez pozwanego, tj. uszkodzenia pokrywy pompy wody, zerwania polbruku, przecięcia instalacji elektrycznej nawadniania i uszkodzenia elewacji budynku. Pismem z dnia 21 czerwca 2021 r. pozwany nie uznał roszczenia powódki z tytułu zwrotu zadatku, wzywając powódkę do zapłaty kwoty 5.080 zł tytułem zwrotu kosztów związanych z zakupem ziemi, siatki na kreta ze szpilkami oraz tytułem wynagrodzenia za prace dodatkowe nie objęte umową.

Dowody: pismo powódki z 7 czerwca 2021 r. – k. 11-11v akt

pismo pozwanego z 21 czerwca 2021 r. – k. 36-36v akt

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

W ocenie Sądu żądanie powódki zasądzenia podwójnej kwoty zadatku, jak i żądanie pozwanego zawarte w pozwie wzajemnym były bezzasadne.

Według art. 394 § 1 k.c. w braku odmiennego zastrzeżenia umownego albo zwyczaju zadatek dany przy zawarciu umowy ma to znaczenie, że w razie niewykonania umowy przez jedną ze stron druga strona może bez wyznaczenia terminu dodatkowego od umowy odstąpić i otrzymany zadatek zachować, a jeżeli sama go dała, może żądać sumy dwukrotnie wyższej. Zgodnie z art. 394 § 2 k.c. w razie wykonania umowy zadatek ulega zaliczeniu na poczet świadczenia strony, która go dała. Według par. 3 tego samego artykułu w razie rozwiązania umowy zadatek powinien być zwrócony, a obowiązek zapłaty sumy dwukrotnie wyższej odpada. To samo dotyczy wypadku, gdy niewykonanie umowy nastąpiło wskutek okoliczności, za które żadna strona nie ponosi odpowiedzialności albo za które ponoszą odpowiedzialność obie strony. Z przepisów tych wynika, że jeśli umowa została wykonana choćby w części, a zadatek zaliczono na poczet wynagrodzenia umownego za wykonane usługi w ramach umowy, nie można żądać zwrotu zadatku ani zapłaty jego podwójnej wysokości, gdyż zadatek został skonsumowany. Tak też było w rozpatrywanym przypadku, skoro strony rozliczyły zadatek na poczet wykonanych prac. Przypomnieć bowiem trzeba, że w grudniu 2020 r. strony dokonały rozliczenia wykonanych prac, za które powódka - obok zadatku – zapłaciła drugą transzę wynagrodzenia. Pozostała jedynie ostatnia – trzecia rata, która miała zostać zapłacona na wiosnę, po zakończeniu wszystkich prac. Żądanie zwrotu zadatku w takiej sytuacji słusznie spotkało się z odmową pozwanego, skoro w istocie byłby to zwrot wynagrodzenia za wykonane już prace. Wysokość wynagrodzenia za wykonane prace strony ustaliły w grudniu 2020 r. i nie ma podstaw, aby to rozliczenie obecnie kwestionować.

Nadto, w ocenie Sądu za niedokończenie prac przez pozwanego odpowiadały obie strony, albowiem pozwany zszedł z ogrodu powodowany ciągłymi uwagami powódki co do potrzeby poprawiania prac oraz poszerzania zakresu prac, za które nie otrzymał wynagrodzenia i ostatecznie brakiem porozumienia między pracownikami pozwanego a powódką. Przyczyny rozstania leżały zatem po obu stronach. W takiej sytuacji obowiązek zapłaty sumy dwukrotnie wyższej niż zadatek odpada.

Powództwo wzajemne było bezzasadne z tej przyczyny, że strony nie określiły wynagrodzenia za prace dodatkowe, a pozwany nawet nie zakomunikował powódce, że będzie za to żądał wynagrodzenia. Pozwany zresztą nie zamierzał tego uczynić, skoro chciał zastosować rabat i nie obciążać powódki ponad wynagrodzenie określone w umowie. Część prac, np. transport roślin i materiałów do ogrodu oraz przeniesienie donicy pozwany wykonał zrzeczości, co sam przyznał, nie ponosząc z tego tytułu żadnych kosztów. Dopłata do wynagrodzenia za wykonane prace nie była zdaniem Sądu wymagana, skoro powódka za prace określone w umowie zapłaciła więcej niż określiły to strony, tj. 9.660 zł pozwanemu i 8.000 zł B. B.. Ze względu na niewykazanie zasadności powództwa wzajemnego, Sąd pominął dowód z opinii biegłego wnioskowany przez pozwanego (k. 80 i 138 akt).

Wobec tego, że zarówno powództwo główne, jak i powództwo wzajemne wydawały się na pierwszy rzut oka uzasadnione i strony mogły być subiektywnie przekonane co do trafności dochodzonych roszczeń, w zakresie kosztów

procesu w obu powództwach Sąd zastosował przepis art. 102 k.p.c., mając przy tym na uwadze, że koszty poniesione przez strony były takie same.

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron przez PI.
3. Akta przedłożyć za 20 dni z epo lub z wpływem.

G., 31 maja 2022 r.